

Uittoyhdistyksen talo muuntuu rakennuskulttuurikeskukseksi

Harri Metsälä

Kirjoittaja on enimmäkseen haalarit päällä työskentelevä arkkitehti ja Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistyksen puheenjohtaja.

Keskuksen tarkoituksena on opastaa ja tukea vanhan rakennuskannan korjausta ja kunnossapitoa. Jo rakennusvaiheessa talolla on ollut lukuisia yleisötapahtumia, neuvontapäiviä ja opastusta. Hanketta on dokumentoitu tarkasti, eri korjausvaiheista on videoita ja artikkeleita hankkeen internetsivulla trkk.fi.

Yli satavuotias Uittoyhdistyksen talo Tampereen Pispalassa on välttynyt suurilta muutoksilta monivaiheisesta historiastaan huolimatta. Talon ilme ja henki on hyvin alkuperäinen ja harmoninen. Sellaisena talo on myös oivallinen esimerkki vanhan talon kunnostuksen ongelmak-

tästä ja haasteista. Siksi talon kunnostushanke toimii samalla jo osana keskuksen neuvonta- ja opetustyötä.

Tyhjillään olleen talon kiireisimmät korjauskohteet ovat yleensä vuotavat katot ja alimpia hirsii uhkaava koholle noussut pihamaa sekä liian lähellä rakennusta oleva kasvillisuus. Niinpä tässäkin hankkeessa aloitettiin ulkovaipan kunnostuksella. Kolmiorimahuopakatto uusittiin, kuistien lahonnet alahirret vaihdettiin, kasvillisuutta raivattiin ja pihamaata muotoiltiin, kunnostettiin ikkunat ja julkisivu maalattiin. Puuosia on vaihdettu säästävän

korjaamisen periaatteella, jolloin vain tuhoutuneet osat uusitaan ja muilta osin kunnostetaan. Tällöin saadaan talon tunnelma säilymään ja samalla säästetään luontoa ja rahaa.

Seuraavaksi on tarkoitus siirtyä kunnostamaan talon sisäpintoja ja teknisiä järjestelmiä. Talossa ei ole ollut keskuslämmitystä eikä märkätiloja, pesulla on käyty saunassa ja ulkokuuressit ovat palvelleet piharakennuksessa. Osa talon uuneista kunnostetaan käyttökuntoon, mutta varsinaisen lämmitysjärjestelmän rakentaminen on suuri askel niin valintaprosessina kuin investointina-

Pispalan Uittoyhdistyksen talo muuttuu rakennuskulttuurikeskukseksi. Logo odottaa vielä nasevaa nimeä.

Irma Rantonen

Irma Rantonen

Niko Palonen vetää juuri avattua Varaosapankkia.

kin. Myös talon lämmöneristystä ja ilmatiiviyttä joudutaan parantamaan. Korjaustyön periaatteina pidetään edelleen säästävää korjausta ja turhan työn ja tarpeettomien laitteiden välttämistä. Tätäkin osaa kunnostustyöstä tullaan seuraamaan hankkeen nettisivulla. Tehtävät valinnat ja niiden perustelut ovat siten kaikkien samassa tilanteessa olevien nähtävissä.

Tampereen rakennuskulttuuri-keskuksen taustalla on vuonna 2011 käynnistynyt EAKR-hanke, jota on tarmokkaasti vetänyt projektipäällikkö Irma Rantonen. Päättymässä olevan hankkeen työtä jatkamaan on perustettu Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistys ry. Yhdistyksen jäseninä voivat olla sen tavoitteita tukevat yritykset ja yhteisöt. Yhdistys pyrkii pitämään toimintansa vähintään maakunnallisena eikä toimi pelkästään keskuksen seinien sisällä. Yhdistyksen ja keskuksen keskeinen tehtävä on rakennuskulttuurin ja rakennusperinnön hoidon edistäminen ja olemassa olevan rakennuskannan vaaliminen. Yhdistys edistää raken-

nusten laadukasta ja arvot huomioon ottavaa kunnossapitoa ja korjaamista. Keskukselle etsitään parhaillaan nasevaa nimeä nimikilpailun avulla.

Keskuksen tavoitteena on saattaa yhteen alan toimijat, rakennusten omistajat, asukkaat, korjaajat, suunnittelijat, tekijät ja taitajat ja toisaalta oppilaitokset ja viranomaisetkin. Talosta tulee visiomme mukaan elävä ja vilkkaassa käytössä oleva tietopankki ja kohtaamispaikka yleisölle ja ammattilaisille. Tämän tavoitteen mukaisesti on jo hankkeen alkuvaiheista asti järjestetty monenlaisia yleisötapahtumia. Talolla ja sen pihamaalla on pidetty syksyisin Euroopan rakennusperintöpäivään liittyen avoimien ovien tapahtuma näyttelyineen ja keväisin talo on ollut Taidesuunnistus-tapahtuman kohteena. Lähikoulujen oppilaat ovat lisäksi olleet pitämässä paikallis- ja rakennushistoriaan liittyviä työpajoja talolla. Työmaalla on kesällä ollut kahtena päivänä viikossa asiantunteva opas esittelemässä korjaushanketta yleisölle.

Hankkeen ja nykyisin yhdistyksen järjestämät Entistä parempi-luentoillat ovat olleet pohjustamassa jatkuvaa opastusta ja valistustyötä. Tulevana kesänä olemme tiivistämässä yhteistyötä Maakuntamuseon kanssa, perinnerakennusmestari on aloittamassa vastaanottoa keskuksella muutamana päivänä.

Keskuksen yhteydessä on myös aloitettu rakennusosien kierrätys ja välitys. Osaajarekisteri on työn alla. Keskuksella on myös oma julkaisusarja, Vanhan rakennuksen kunnostusopas. Oppaat ilmestyvät ainakin aluksi vain sähköisinä ja ne ovat ladattavissa keskuksen sivulta. Nämä avaukset ovat vain pieni osa valtavasta ideapankista, joka on syntynyt sidosryhmien kanssa pidetyissä innostuneissa työpajapäivissä. Yhdistyksellä on suuri haaste saada aikaan toimivat tilat ja jatkuva rahoitus tälle tarpeelliselle toiminnalle – todellinen tilaus ja innostus on kuitenkin kannustimena.